

15/2000 Sb.m.s.
SDĚLENÍ
Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 5. května 1988 byl ve Štrasburku přijat Dodatkový protokol k Evropské sociální chartě.

Jménem České a Slovenské Federativní Republiky byl Dodatkový protokol k Evropské sociální chartě podepsán ve Štrasburku dne 27. května 1992.

Dne 1. ledna 1993 dopisem ministra zahraničních věcí Česká republika oznámila generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, depozitáři Protokolu, že v souladu s platnými zásadami mezinárodního práva se jako nástupnický stát České a Slovenské Federativní Republiky považuje za signatářský stát Dodatkového protokolu k Evropské sociální chartě ze dne 5. května 1988. Dne 30. června 1993 Výbor ministrů Rady Evropy na 496. zasedání delegátů ministrů potvrdil, že Česká republika je považována za signatářský stát Dodatkového protokolu.

S Dodatkovým protokolem vyslovil souhlas Parlament České republiky, prezident republiky Protokol ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy dne 17. listopadu 1999.

Při ratifikaci Dodatkového protokolu bylo učiněno následující prohlášení:

"V souladu s článkem 5 Dodatkového protokolu k Evropské sociální chartě:

1. Česká republika se zavazuje, že bude sledovat cíle uvedené v části I Protokolu;
2. Česká republika se považuje být vázána těmito ustanoveními Protokolu:
Článek 1
Článek 2
Článek 3
Článek 4."

Dodatkový protokol vstoupil v platnost na základě svého článku 10 odst. 2 dne 4. září 1992. Pro Českou republiku vstoupil v platnost v souladu s ustanovením odstavce 3 téhož článku dne 17. prosince 1999.

Anglické znění Dodatkového protokolu a jeho překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

DODATKOVÝ PROTOKOL K EVROPSKÉ SOCIÁLNÍ CHARTĚ

(Štrasburk, 5. května 1988)
(PŘEKLAD)

PREAMBULE

Členské státy Rady Evropy, signatáři tohoto Protokolu, rozhodnuty přijmout nová opatření k rozšíření ochrany sociálních a hospodářských práv zaručených Evropskou sociální chartou otevřenou k podpisu dne 18. října 1961 (dále jen "Charta"),

se dohodly na následujícím:

ČÁST I

Strany uznávají za cíl své politiky, který budou uskutečňovat všemi vhodnými prostředky jak na národní, tak mezinárodní úrovni, dosažení podmínek, v nichž budou účinně realizována následující práva a principy:

1. Všichni pracovníci mají právo na rovné příležitosti a rovné zacházení v otázkách zaměstnání a povolání bez diskriminace z důvodu pohlaví.
2. Pracovníci mají právo na to, aby byli v podniku informováni a aby se s nimi jednalo.
3. Pracovníci mají právo účastnit se stanovování a zlepšování pracovních podmínek a pracovního prostředí v podniku.
4. Každá starší osoba má právo na sociální ochranu.

ČÁST II

Strany se zavazují podle podmínek stanovených v části III, že se budou považovat za vázané závazky stanovenými v následujících člancích:

Čl.1

Právo na rovné příležitosti a na rovné zacházení v záležitostech zaměstnání a povolání bez diskriminace na základě pohlaví

1. S cílem zajistit účinné uplatnění práva všech pracovníků na rovné příležitosti a na rovné zacházení v záležitostech zaměstnání a povolání bez diskriminace na základě pohlaví se smluvní strany zavazují uznat toto právo a přijmout vhodná opatření k zajištění nebo podpoře jeho naplňování v následujících oblastech:

a) přístup k zaměstnání, ochrana proti propuštění a znovuzaražení

- do zaměstnání;
- b) odborné poradenství, výcvik, rekvalifikace a rehabilitace;
- c) podmínky zaměstnání a pracovní podmínky včetně odměňování;
- d) rozvoj kariéry včetně povýšení.

2. Ustanovení týkající se ochrany žen, zejména pokud jde o těhotenství, porod a období po porodu, nebudou považována za diskriminaci zmíněnou v odstavci 1 tohoto článku.

3. Odstavec 1 tohoto článku nebrání přijetí zvláštních opatření s cílem odstranit de facto nerovnosti.

4. Profesní činnosti, které mohou být z důvodu jejich povahy nebo podmínek, za nichž jsou prováděny, svěřeny pouze osobám jednoho pohlaví, mohou být vyjmuty z rozsahu tohoto článku nebo některých jeho ustanovení.

Čl.2

Právo na informace a konzultace

1. S cílem zajistit účinné uplatnění práva pracovníků na to, aby byli v rámci podniku informováni a aby s nimi bylo jednáno, se smluvní strany zavazují přijmout nebo podporovat opatření, která umožní pracovníkům nebo jejich zástupcům, v souladu s vnitrostátním právním řádem a praxí:

- a) aby byli pravidelně nebo ve vhodný čas a všestranným způsobem informováni o ekonomické a finanční situaci podniku, který je zaměstnává, majíce za samozřejmé, že lze odmítnout nebo učinit důvěrnými některé informace, jejichž prozrazení by mohlo poškodit podnik; a
- b) aby s nimi byla v dostatečném časovém předstihu projednána navržená rozhodnutí, která by se mohla podstatně dotknout zájmů pracovníků, zejména ta rozhodnutí, která by mohla mít významné důsledky pro situaci zaměstnanosti v podniku.

2. Strany mohou z rozsahu působnosti provádění odstavce 1 tohoto článku vyjmout ty podniky, u nichž počet zaměstnanců nedosahuje minimálního počtu stanoveného vnitrostátním právním předpisem nebo praxí.

Čl.3

Právo na účast při stanovování a zlepšování pracovních podmínek a pracovního prostředí

1. S cílem zajistit účinný výkon práva pracovníků na účast při stanovování a zlepšování pracovních podmínek a pracovního prostředí v podniku se smluvní strany zavazují přijmout nebo podporovat opatření, která umožní pracovníkům nebo jejich

zástupcům, v souladu s vnitrostátním právním řádem a praxí, přispívat:

- a) ke stanovování a zlepšování pracovních podmínek, organizace práce a pracovního prostředí;
- b) k ochraně zdraví a bezpečnosti v podniku;
- c) k organizování sociálních a společensko-kulturních služeb a zařízení v podniku;
- d) k doзору nad dodržováním pravidel v těchto záležitostech.

2. Strany mohou z rozsahu působnosti provádění odstavce 1 tohoto článku vyjmout ty podniky, u nichž počet zaměstnanců nedosahuje minimálního počtu stanoveného vnitrostátním právním předpisem nebo praxí.

Čl.4

Právo starých osob na sociální ochranu

S cílem zajistit účinné uplatnění práva starých osob na sociální ochranu se smluvní strany zavazují přijmout nebo podporovat přímo nebo ve spolupráci s veřejnými nebo soukromými organizacemi vhodná opatření zaměřená zejména k tomu:

1. umožnit starým osobám, aby zůstaly co možná nejdéle plnoprávními členy společnosti prostřednictvím:
 - a) dostatečných prostředků, které jim umožní vést slušný život a aktivně se účastnit veřejného, společenského a kulturního života;
 - b) poskytování informací o službách a zařízeních, které jsou starým osobám k dispozici, a o jejich možnostech využívat tyto služby a zařízení;
2. umožnit starým osobám, aby si svobodně zvolily způsob života a vedly, jak dlouho chtějí a mohou, nezávislý život v jim známém prostředí poskytnutím:
 - a) bydlení přiměřeného jejich potřebám a jejich zdravotnímu stavu nebo poskytnutím dostatečné podpory na přizpůsobení jejich bydlení;
 - b) zdravotní péče a služeb, které vyžaduje jejich stav;
3. zaručit starým lidem žijícím v ústavech vhodnou podporu, respektující přitom jejich soukromí, a účast v rozhodování o podmínkách života v ústavu.

ČÁST III

Čl.5

Závazky

1. Každá smluvní strana se zavazuje:
- a) považovat část I tohoto Protokolu za prohlášení cílů, které bude sledovat všemi vhodnými prostředky v souladu s ustanoveními úvodního odstavce uvedené části;
 - b) považovat se za vázanou jedním nebo více články části II tohoto Protokolu.

2. Článek nebo články vybrané podle pododstavce b) odstavce 1 tohoto článku budou sděleny generálnímu tajemníkovi Rady Evropy smluvním státem v okamžiku uložení listiny o ratifikaci, přijetí nebo schválení.

3. Jakákoliv smluvní strana může později prohlásit pomocí oznámení generálnímu tajemníkovi, že se považuje za vázanou jakýmkoliv články části II tohoto Protokolu, které doposud nepřijala podle podmínek odstavce 1 tohoto článku. Takovéto závazky budou následně považovány za integrální část ratifikace, přijetí nebo schválení a budou mít stejné účinky od třicátého dne po datu oznámení.

ČÁST IV

Čl.6

Kontrola dodržování převzatých závazků

Strany budou předkládat zprávy o provádění těch ustanovení části II tohoto Protokolu, které převzaly, ve zprávách předkládaných podle článku 21 Charty.

ČÁST V

Čl.7

Provádění převzatých závazků

1. Příslušná ustanovení článků 1 až 4 části II tohoto Protokolu mohou být prováděna:
- a) zákony nebo nařízeními;
 - b) dohodami mezi zaměstnavateli nebo organizacemi zaměstnavatelů a organizacemi pracovníků;
 - c) kombinací těchto dvou metod; nebo
 - d) jinými vhodnými prostředky.

2. Závazky vyplývající z článků 2 a 3 části II tohoto Protokolu budou považovány za splněné, jestliže budou tato ustanovení aplikována v souladu s odstavcem 1 tohoto článku na velkou většinu dotyčných pracovníků.

Čl.8

Vztah mezi Chartou a tímto Protokolem

1. Ustanovení tohoto Protokolu se nijak nedotýkají ustanovení Charty.

2. Články 22 až 32 a článek 36 Charty se vztahuje mutatis mutandis na tento Protokol.

Čl.9

Územní provádění

1. Tento protokol se vztahuje na metropolitní území každé smluvní strany. Každý stát může v okamžiku podpisu Charty anebo v okamžiku uložení své ratifikační listiny anebo listiny o schválení upřesnit prostřednictvím prohlášení generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, které území považuje pro tento účel za svoje metropolitní území.

2. Každá smluvní strana může v okamžiku ratifikace anebo schválení tohoto Protokolu anebo i kdykoliv poté učinit prohlášení oznámením generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, že buď celý Protokol, anebo jen jeho část se bude vztahovat na to nebo ta metropolitní území, která jsou uvedena ve zmíněném prohlášení a jejichž mezinárodní vztahy smluvní strana zabezpečuje anebo jejichž mezinárodní odpovědnost smluvní strana přebírá. V tomto prohlášení smluvní strana přesně určí články anebo odstavce části II tohoto Protokolu, které přijímá jako závazné ve vztahu ke každému z území, která jsou v prohlášení označena.

3. Protokol vstoupí v platnost na území anebo územích označených ve výše uvedeném prohlášení třicátým dnem následujícím po dni, kdy generální tajemník obdrží oznámení o takovém prohlášení.

4. Každá smluvní strana může později vydat prohlášení adresované generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, že ve vztahu k jednomu nebo více územím, na která byla rozšířena platnost tohoto Protokolu v souladu s odstavcem 2 tohoto článku, považuje za závazné další články, které dosud v souvislosti s tímto územím anebo územími za závazné nepovažovala. Takovéto dodatečné závazky budou považovány za neoddělitelnou součást původního prohlášení ve vztahu k danému území a nabudou účinnosti třicátým dnem od data, kdy bylo prohlášení vydáno.

Čl.10

Podpis, ratifikace, přijetí, schválení a vstup v platnost

1. Tento Protokol je otevřen k podpisu členskými státy Rady Evropy, které podepsaly Chartu. Bude podléhat ratifikaci, přijetí nebo schválení. Žádný členský stát Rady Evropy nebude ratifikovat, přijímat nebo schvalovat tento Protokol, aniž by současně nebo před tím ratifikoval Chartu. Ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

2. Tento Protokol vstoupí v platnost třicátým dnem následujícím po dni uložení třetí ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení.

3. Pro každý signatářský stát, který ratifikuje Protokol dodatečně, nabude platnosti po uplynutí třiceti dnů ode dne uložení jeho ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení.

Čl.11

Vypovězení

1. Každá smluvní strana může vypovědět tento Protokol nejdříve po uplynutí pětiletého období ode dne, kdy Protokol ve vztahu k této smluvní straně vstoupil v platnost, anebo před uplynutím každého dalšího dvouletého období a v každém případě po šestiměsíční výpovědní lhůtě oznámené generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Takováto výpověď se netýká platnosti Protokolu ve vztahu k ostatním smluvním stranám za předpokladu, že počet smluvních stran nebude nikdy nižší než tři.

2. Každá smluvní strana může ve smyslu ustanovení předcházejícího odstavce vypovědět jakýkoliv článek části II tohoto Protokolu, který přijala, za předpokladu, že počet článků, kterými je tato smluvní strana vázána, nebude nikdy nižší než jeden.

3. Každá smluvní strana může vypovědět tento Protokol nebo každý článek části II tohoto Protokolu za podmínek stanovených odstavcem 1 tohoto článku, a to ve vztahu ke každému území, na které se Protokol uplatňuje ve smyslu prohlášení učiněného v souladu s odstavci 2 a 4 článku 9.

4. Jakákoliv smluvní strana vázaná Chartou a tímto Protokolem, která vypoví Chartu v souladu s článkem 37 odst. 1 Charty, bude považována za stranu, která vypověděla také tento Protokol.

Čl.12

Oznámení

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady a generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce:

- a) jakýkoliv podpis;
- b) uložení každé listiny o ratifikaci, přijetí nebo schválení;
- c) datum, kdy tento Protokol vstoupí v platnost v souladu s články 9 a 10;
- d) jakýkoliv akt, oznámení nebo sdělení týkající se tohoto Protokolu.

Čl.13

Příloha

Příloha k tomuto Protokolu tvoří integrální součást tohoto Protokolu.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně k tomu zmocněni, podepsali tento Protokol.

Dáno ve Štrasburku 5. května 1988 ve francouzském a anglickém jazyce, přičemž obě dvě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivech Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy odevzdá všem signatářům ověřené kopie shodné s originálem.

Příl.

Rozsah Protokolu, pokud jde o chráněné osoby

1. Osoby chráněné články 1 až 4 zahrnují cizince pouze tehdy, jestliže jde o státní příslušníky ostatních smluvních stran legálně pobývajících nebo řádně pracujících na území dotyčné smluvní strany, přičemž tyto články mají být vykládány ve světle ustanovení článků 18 a 19 Charty. Tento výklad však nebrání tomu, aby jakákoliv smluvní strana rozšířila obdobná práva na další osoby.

2. Každá smluvní strana poskytne uprchlíkům, tak jak jsou definováni Úmluvou o právním postavení uprchlíků podepsanou v Ženevě dne 28. července 1951 a Protokolem z 31. ledna 1967, kteří se legálně nacházejí na jejím území, co možná nejpříznivější zacházení a v žádném případě ne méně příznivé, než ke kterému se strana zavázala na základě zmíněných úmluv a podle jiných existujících mezinárodních instrumentů aplikovaných na tyto uprchlíky.

3. Každá smluvní strana poskytne osobám bez státní příslušnosti, tak jak jsou definovány Úmluvou o právním postavení osob bez státní příslušnosti přijatou v New Yorku dne 28. září

1954, které se legálně nacházejí na jejím území, co možná nejpříznivější zacházení a v žádném případě ne méně příznivé, než ke kterému se strana zavázala na základě zmíněné úmluvy a podle jiných existujících mezinárodních instrumentů aplikovaných na tyto osoby bez státní příslušnosti.

Článek 1

Má se za to, že otázky sociálního zabezpečení, jakož i další ustanovení týkající se dávek v nezaměstnanosti, starobních dávek a dávek pozůstalostních mohou být vyjmuty z rozsahu tohoto článku.

Článek 1 odstavec 4

Toto ustanovení nesmí být vykládáno tak, že vyžaduje, aby smluvní strany vtělily do svých zákonů nebo nařízení seznam povolání, která z důvodu jejich povahy nebo podmínek, za nichž jsou vykonávána, mohou být vyhrazena osobám některého pohlaví.

Články 2 a 3

1. Pro účely aplikace těchto článků se výrazem "zástupci pracovníků" míní osoby, které jsou za takové uznány podle vnitrostátního práva nebo praxe.

2. Výraz "vnitrostátní právo nebo praxe" zahrnuje kromě zákonů a nařízení i kolektivní smlouvy, jiné dohody mezi zaměstnavateli a zástupci zaměstnanců, zvyky, jakož i příslušnou soudní judikaturu.

3. Pro účely provádění těchto článků se výrazem "podnik" míní souhrn hmotných i nehmotných komponentů s právní subjektivitou nebo bez ní vytvořený za účelem výroby zboží nebo poskytování služeb pro finanční zisk a s pravomocí stanovovat svoji vlastní tržní politiku.

4. Má se za to, že náboženské komunity a jejich instituce mohou být vyjmuty z aplikace těchto článků, dokonce i když tyto instituce jsou "podnikem" ve smyslu odstavce 3. Podniky provozující činnosti, které jsou inspirované určitými ideály nebo vedeny určitými morálními (duchovními) koncepty, jež jsou chráněny vnitrostátním právem, mohou být vyloučeny z aplikace těchto článků v takovém rozsahu, v jakém je potřeba chránit orientaci podniku.

5. Má se za to, že tam, kde jsou ve státě práva stanovená v těchto článcích naplňována v různých zařízeních (závodech) podniku, dotyčná smluvní strana je považována za plnicí závazky vyplývající z těchto ustanovení.

Článek 3

Toto ustanovení se nedotýká pravomocí a závazků států, pokud jde o přijetí právních norem o bezpečnosti a ochraně zdraví na pracovišti, ani pravomocí a odpovědnosti příslušných orgánů dohlížejících na jejich provádění.

Pod pojmem "sociální a společensko-kulturní služby a zařízení" se míní sociální a/nebo kulturní zařízení (výhody) pro pracovníky poskytované některými podniky, jako jsou rekreační zařízení, sportoviště, místnosti pro kojící matky, knihovny, dětské prázdninové tábory atd.

Článek 4 odstavec 1

Pro účely provádění tohoto ustanovení se pod výrazem "co možná nejdéle" mají na mysli fyzické, psychické a intelektuální schopnosti starých osob.

Článek 7

Má se za to, že pracovníci vyjmutí podle odstavce 2 článku 2 a odstavce 2 článku 3 nejsou bráni v úvahu při stanovení počtu dotyčných pracovníků.